

Tingmenn - eisini nógvir sjálvstýris-tingmenn - halda nú at:

- Sjálvstýri er ein spurningur um pengar

– Eg fegnist um, at tingmenn nú viðganga, at fíggjarligu viðurskiftini mugu fáast upp á pláss fyrst, heldur Finnbogi Arge. – Vit eru í dag aftan fyri 1946 - frælsi kann ikki metast í pengum, heldur Heini O. Heinesen. Týsdagin viðgjörði lögtingið uppskotið hjá Tjóðveldisflokkinum um framtíðarstöðu Føroya. Flokkurin roynir enn einaferð, hóast sambandsmenn í heilum sabotera hesi uppskot...

ERIKUR LINDENSKOV

– Fyritreytin fyri tjóðskaparligum frælsi er fíggjarligt frælsi.

Hetta tykist vera nýggja stóran hjá fleiri av teimum meira tjóðskaparligu tingmonnum - teimum, sum í sínum stevnuárásum siga seg vilja sjálvstýri.

Týsdagin viðgjörði lögtingið uppskotið frá Tjóðveldisflokkinum um framtíðarstöðu Føroya. Hetta er triðju ferð at Tjóðveldisflokkurin leggur uppskotið fyri tingið, og um vit kunnu siga »alle gode gange tre«, ella um uppskotið fær sum lagnu, sum tað fekk í juni-mánaði, er enn ikki vist.

Björn legði í dvala

Tá lögtingið í juni-mánaði viðgjörði uppskot Tjóðveldisflokksins fekk tað eina løgna lagnu. Tá málið kom til aðru viðgerð vísir tað seg, at Javnaðarflokkurin í einum broytingaruppskoti tók undir við uppskotinum. So-statt fekk tað meiriluta í tinginum. Hetta fekk øði í lögmann, sum hótti við at skriva út val, um málið varð samtykt. Málið fór kortini aftur í rættarnevndina, har Björn á Heygum, advokatur og sambandsstingmaður er formaður.

Og nevndarformenn hava stórt vald: Teir gera av, hvørji mál nevndirnar viðgera - ella ikki viðgera. Björn á Heygum nýtti í orðsins rætta týðningi hetta vald, og gjörði av, at uppskotið hjá Tjóðveldisflokkinum ikki skuldi viðgerast, tí hann og lögmaður vildu ikki, at tingsins meiriluti skuldi fáa sín vilja.

Tí var ikki annað hjá Tjóðveldisflokkinum at gera, enn at leggja Björn á Heygum undir at vera diktatoriskan og ódemokratiskan. Harafturat máttu Tjóðveldismenn lata sær lynda, at uppskotið var horvið med alla.

Sluppu ikki at viðgera málini undir einum

Síðani juni mánað er nógv broytt. Javnaðarflokkurin er vorðin andstøðuflokkur og Fólkaflokkurin er vorðin samgonguflokkur.

Javnaðarflokkurin hevur lagt uppskot um setan av stjórnmalanevnd fram á ting - uppskotið, ið er sprottið úr broytingaruppskotinum hjá Tjóðveldisflokkinum, sum aftur eisini hevur lagt upprunaliga uppskotið fram.

Tað sum koritni kann tykjast lógið, er at Tjóðveldisflokkurin og Javnaðarflokkurin ikki kunnu semjast um javnaðaruppskotið, sum týðuliga hevði nógv betri møguleika at verða samtykt, enn Tjóðveldisflokksins.

Men viljin er til staðar í hesum báðum flokkum. Tí heittu teir á Björn á Heygum, rættarnevndarformann um at viðgera málini undir einum í nevndini, men hesi umbøn vildi hann heldur ikki ganga á móti...

Uppskotið hjá Javnaðarflokkinum fór til aðru viðgerð seinnapartin í gjár, og uppskotið hjá Tjóðveldisflokkinum var til fyrstu viðgerð fyrradagin.

Støðu Javnaðarflokksins hava vit viðgjørt fríggjadagin. Tjóðveldisflokkurin vil sjálvandi hava sitt uppskot samtykt, men vit loyva okkum at gita, at hann koritni kann vera við til uppskot Javnaðarflokksins.

Sluppu ikki at varðveita egna stöðu

Fólkaflokkurin hevur fingið munur frá Sambandsflokkinum, og kann tí ikki meina tað sama, sum hann meinti um viðurskiftini við Danmark fyrr í ár. Signar á Brúnni úr Tjóðveldisflokkinum helt fyr, at samgongan nýtti sama hátt,

Tjóðveldismenn lýða á, meðan Heini O. Heinesen sigur sína hugsan um stjálvstýrisveingin í Lögtinginum, sum hann heldur er langt aftan fyri 1946.

Tá høvdu teir eina mannliga stöðu - og tordu at standa við hana. Í dag meta menn frælsi í pengum, og tað heldur Heini O. Heinesen lítið um.

sum samgongan hjá Paula Ellefsen frá 1982-85 nýtti við vælkendu § 13, sum eisini forðaði samgonguflokkunum at hava sjálvstøðugar meiningar.

Ernst Hansen úr nýggju verkamannafylkingini - »Verkamannafylking 2« - helt, at spurningurin um meiri sjálvræði er ein spurningur um pengar.

Vit klára einki sjálvstýri fyrr enn vit klára okkum fíggjarliga. Fíggjarligt frælsi er fyritleygt fyri tjóðskaparligum frælsi, heldur hann. Og hann lýsti sína hugsan við einum dømi:

– Eg haldi at vit hava størri møguleikar fyr, at gerast evropameistarar í fótbólta enn at gerast eitt frælst land...

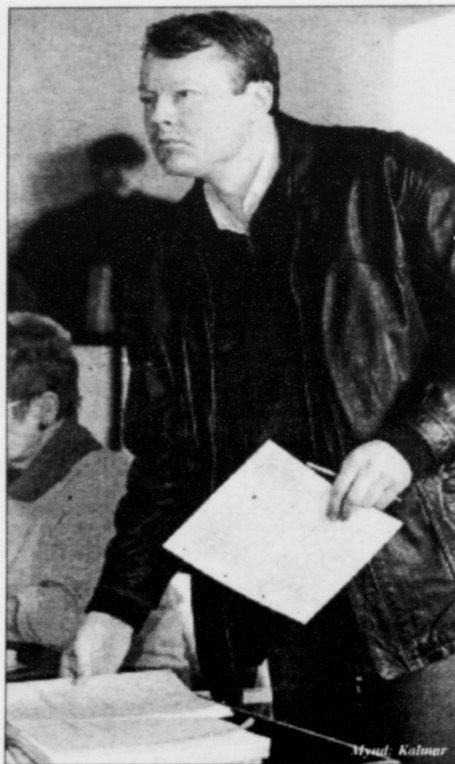
Fegnaðist um fíggjarliga fyrilitið

Lasse Klein úr Kristiliga Fólkaflokkinum helt, at uppskotið hjá Javnaðarflokkinum er tað einasta, sum kundi savnað allar flokkar á tingi til at viðgera

hetta málið í álvara. Hann helt, at tjóðveldismenn vóru í so erkvinsir - at uppskot teirra var ov viðgongt.

Finnbogi Arge er uttanflokkingmaður og fyrrverandi sambandsstingmaður. Umframt at selja bílar og ost er hann eisini søgufroður. Hann helt, at orðskiftið var rættuliga áhugavert og hevði søguliga bakgrundina hjá flokkunum og gongdina í tjóðskaparstríðnum í huga. Hann fegnaðist um, at flest allir tingmenn nú lögdu dent á, at tjóðskaparmálið er ein spurningur um pengar. Hetta heldur hann eisini sjálvur. Hann vísir annars á, at øll stig á sjálvstýrisleið taka tíð, og vísir á málið við undirgrundini, sum tók sekstan ár at fáa gjøgnumført.

– Eg má siga, at tað var einki minni enn eitt bragd av Atla Dam og teimum at fáa yvirtikið undirgrundina, segði hann og fegnaðist um, at vit nú kunnu kalla okkum tjóðskaparmenn, hóast vit meina, at fíggjarligt frælsi

er fyritleygt fyri tjóðskaparligum frælsi.

– Vit eru aftan fyri 1946

Heini O. Heinesen úr Tjóðveldisflokkinum helt lítið um alt hetta pengingatosið, sum menn nú knýta at tjóðskaparstríðnum.

– Vit eru langt aftan fyri 14. septemur 1946, segði hann og meinti við, at tá vóru nógv fleiri tingmenn, sum tordu at hava eina veruliga stjálvstýrisstöðu, enn tað eru í dag. Tá var meiriluti á tingi fyri sjálvræði, nú eru bara fyra sum meina nakað við tað, halda tjóð-

Marra Tjóðveldisflokksins - Björn á Heygum. Seinast kvaldi hann uppskotið um framtíðarstöðu Føroya við at leggja seg á tað í rættarnevndini og sulta tað. Nú royna tjóðveldismenn seg aftur og leggja uppskotið fram á triða sinni...

veldismenninir - og teir eru sjálvandi teir fyra tingmenninir hjá Tjóðveldisflokkinum, sum framvegis halda, at frælsi ikki kann metast í pengum...

